

άλωνικό

— 491 —

άλωνοθερίζω

τοῦ ὁδυρομένου διὰ συμφοράν) "Ηπ. Όμοία σημ. τοῦ ἀρχ. ἀλοάω. Πβ. Ἀριστοφ. Βάτρ. 149 «ἡ μητέρ' ἡλόνησεν ἥ πατρὸς γνάθον | ἐπάτηξεν»). **2)** Διασκορπίζω Κεφαλ. Πελοπν. (Ἀρκαδ.) κ. ἄ.: Νά 'ετη καὶ ν' ἀλωνίσῃ τοὺς κατεργαῖοντας! Κεφαλ. **β)** Ἐξοδεύω ἀφειδῶς, σπαταλῶ Θράκ. (Σαρεκκλ.) Παξ. Πάρ. κ. ἄ.: Φρ. Αὐτὸς εἰρῆκε καὶ ἀλωνίζει (ἐπὶ τοῦ σπαταλῶντος κληρονομίαν ἥ προικα) Πάρ. **3)** Ταράττω, κάμνω ἄνω κάτω, ἐνοχλῶ "Ηπ. (Ζαγόρ. κ. ἄ.) Θεσσ. κ. ἄ.: Αὐτὸς τὸν π' δὶ μ' ἀλών' οἱ Θεσσ. Τί μ' ἀλουνίεις ἔτσι; Ζαγόρ. || Φρ. Μ' ἀλωνίζει τὸ κεφάλι (ἔχω ζάλην) "Ηπ. **β)** Ἀνακινῶ, θολώνω, ἐπὶ ὕδατος Σκῦρ.: Ἀλωνισμένο νερό. **4)** Περιέρχομαι (ἐκ μεταφ. τῶν ἀλωνιζόντων ζέφων) Πελοπν. (Λακων.) —'Αδάμ 'Απὸ τὸ χωρ. 54: Τρέχεις καὶ ἀλωνίζεις τοῦ κάκου τὰ βουνὰ γὰρ νά 'βοης πρόβατα 'Αδάμ ἔνθ' ἀν.

άλωνικό τό, Κρήτ.

Τὸ οὐδ. τοῦ μεταγν. ἐπιθ. ἀλωνίκος γενόμενον οὖσ.

Ποσότης δημητριακοῦ καρποῦ ὀρισμένη πρὸς ἀλωνισμα: 'Αλωνίζω τ' ἀλωνικό.

άλωνισεδά ή, Αἴγιν. ἀλονθ'σεδά Στερελλ. (Αἴτωλ.)

'Εκ τοῦ φ. ἀλωνίζω.

Τὸ ποσὸν τοῦ σίτου τὸ ἐφάπταξ δυνάμενον νά ἀλωνισθῇ ἔνθ' ἀν.: "Ἐχουμι δυὸς τρεῖς ἀλονθ' σεῖς σ' τάρῳ". Συνών. ἀλωνίζει 1.

άλωνισμα τό, κοιν. καὶ Καππ. ἀλών'σμα βόρ. ίδιωμ. ἀλώνισμαν Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) ἀλώνιγμαν Πόντ. (Σάντ.)

'Εκ τοῦ φ. ἀλωνίζω.

A) Κυριολ. **1)** Τὸ νά ἀλωνίζῃ τις, ἥ πρᾶξις τοῦ ἀλωνισματος κοιν. καὶ Καππ. Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.): 'Απάν' σ' ἀλώνισμαν εὗρε με (μὲς ηὔρε κατὰ τὸν χρόνον τοῦ ἀλωνισματος) Χαλδ. "Ἐχουμε ἀλωνίσματα Πελοπν. Συνών. ἀλωνειά, ἀλώνεμα, ἀλώνι 3, ἀλωνισμὸς 1. **2)** Λίκμησις, λίγνισμα Πελοπν. (Λακων.)

B) Μεταφ. **1)** Διασκόρπισις Πελοπν. (Ἀρκαδ.): Τοὺς ἔκαν' ἐν' ἀλώνισμα δυνατὸ (τοὺς διέλυσε, τοὺς διεσκόρπισε). **2)** Ἀταξία, σύγχυσις "Ηπ.: Συνών. ἀνακάτωμα.

άλωνισμὸς δ, "Ηπ. —Λεξ. Μ. Ἐγκυλ. Ἐλευθερούδ. ἀλονθ'σμὸς "Ηπ. (Χουλιαρ. κ. ἄ.)

'Εκ τοῦ φ. ἀλωνίζω. 'Η λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) 'Αλώνισμα 1, δ ἴδ., "Ηπ. —Λεξ. Μ. Ἐγκυλ. Ἐλευθερούδ. **2)** Μεταφ. καταπόνησις ἀτόμου τινὸς (ἥ μεταφ. ἐκ τῆς ἐν τῷ ἀλωνίῳ καταπονήσεως τῶν ἀλόγων) "Ηπ. (Χουλιαρ.): Τ' εἰν' αὐτὸς οὐ ἀλονθ'σμὸς π' τ' κάνει τ' πιδιοῦ; **β)** Κακὴ μεταχείρισις, τιμωρία "Ηπ.: Νὰ ιδῆς βράδυ τί ἀλωνισμὸς θὰ πάθουν τὰ παιδιὰ ἀπ' τὸν πατέρα τοὺς!

άλωνιστα ἐπίρρ. σύνηθ. ἀλώνιγα Πελοπν. (Τρίκκ. Σουδεν.) κ. ἄ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀλώνιστος.

Χωρὶς νά ἔχῃ ἀλωνίση τις ἔνθ' ἀν.: "Ἐχω ἀκόμ' ἀλώνιγα Τρίκκ.

άλωνιστής δ, ἐνιαχ. —Λεξ. Δεὲκ Βυζ. 'Αλωνιστής πολλαχ. 'Αλονθ'στής βόρ. ίδιωμ. 'Αλονθ'στής Λέσβ. (Πλομάρ.) 'Αλωνητής πολλαχ. καὶ Καππ. (Σίλ.) 'Αλονθ'τής βόρ. ίδιωμ.

'Εκ τοῦ φ. ἀλωνίζω. 'Η λ. καὶ παρὰ Σομ. Τὸ ἀλωνίζεις κατὰ τὰ ἐκ τῶν περισπωμένων φ. παράγωγα.

1) Ἐκεῖνος ὅστις ἀλωνίζει, ὁ ἐργαζόμενος εἰς τὸ ἀλώνιον ἐνιαχ.: Οἱ ἀλωνιστᾶδες τρέχαντε σὰν τὸ ἄλογα τὰ φρενιασμένα ποῦ τὰ δάγκασε μυῆγα κακὴ ΓΒλαχογιάνν. Γῦροι ἀνέμ. 24. **2)** Ο μὴν Ιούλιος (διότι κατὰ τοῦτον ἀλωνίζουν) σύνηθ.: Μέσα 'σ τὸν καυτερὸ 'Αλωνιστή μεσημέρι μοράχα δ τζίτζικας σφύριζε τὸ τραγούδι τον ΠΠαταχοιστοδ. Θράκ. ἡθογραφ. 1,62 || Παροιμ. "Οπου βάλ' σκουπό νὰ κάψῃ τὸ ἀλώνικα 'Αλονθ'στής δὲν τοὺν βρίσκει" (ὅστις μελετᾷ κακὰ προλαμβάνει αὐτὸν ὁ θάνατος) Θράκ. Αιν. **3)** Ο μὴν Αὔγουστος (διότι κατὰ τοῦτον ἀλωνίζουν) Καππ. (Σίλ.)

Πβ. ἀλωνάρις, ἀλωνευτής, ἀλωνιάρις.

άλωνιστικός ἐπίθ. λόγ. σύνηθ. ἀλωνιστικό τό, Κρήτ. Πάρ. Πελοπν. (Καλάβρυτ.) κ. ἄ. —Λεξ. Δεὲκ Περίδ. Βυζ. 'Ηπίτ. Βλαστ. ἀλουνιστικό Σάμ. κ. ἄ.

'Εκ τοῦ οὐσ. ἀλωνιστής καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ικός.

1) Ο ἀνήκων εἰς τὸν ἀλωνιστὴν ἥ εἰς τὴν πρᾶξιν τοῦ ἀλωνισματος λόγ. σύνηθ.: 'Αλωνιστικὴ μηχανή. 'Αλωνιστικό ἄλογο. **β)** Ωριμος πρὸς ἀλωνισμὸν Λεξ. 'Ελευθερούδ.: 'Αλωνιστικὰ γεννήματα. **2)** Η εἰς χρῆμα ἥ ειδος ἀμοιβὴ τοῦ ἀλωνιστοῦ ἔνθ' ἀν.: 'Ακριβὰ ἀλωνιστικὰ σοῦ πήρενε Κρήτ. Συνών. ἀλονησάρ'κον (Ιδ. ἀλωνιάρις), ἀλωνιάτικο (Ιδ. *ἀλωνιάτικος).

άλωνιστος ἐπίθ. πολλαχ. ἀλών'στονς "Ηπ. Μακεδ. κ. ἄ. ἀλώνιγος Πελοπν. (Κορινθ. Σουδεν. Τρίκκ. κ. ἄ.) Πόντ. (Σάντ.) ἀλών'γονς Στερελλ. (Αἴτωλ.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. *ἀλωνιστὸς <ἀλωνίζω τοῦ ἀρκτικοῦ α προσλαβόντος σημασίαν στερήσεως διὰ τοῦ ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου. Ιδ. ἀ-στερητ. 2 α.

'Ο μὴ ἀλωνισθεὶς ἔνθ' ἀν.: Κριθάρι - σ' τάροι ἀλωνιστο πολλαχ.

άλωνιστρα ή, Θήρ. "Ιος Κρήτ. Μύκ. Νάξ. (Γαλανᾶδ.) Τήν. (Κώμ.) κ. ἄ. ἀλωνιστρα 'Αμοργ.

'Εκ τοῦ φ. ἀλωνίζω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -τρα. 'Η λ. καὶ ἐν ἐγγράφῳ Μήλου τοῦ 1679.

1) Αγρός, ἐντὸς τοῦ δρόου ὑπάρχει ἀλώνιον 'Αμοργ. "Ιος Μύκ. Τήν. (Κώμ.) 'Ηλ. καὶ ώς τοπων. "Ιος. **2)** Ο ἐν τῷ ἀλωνίῳ χῶρος, εἰς τὸν δρόον κατὰ τὴν λίκμησιν συσσωρεύονται τὰ ἄχυρα Νάξ. (Γαλανᾶδ.) Συνών. ἀχυρίστρα, λιχνίστρα. **3)** Ο περὶ τὸ ἀλώνιον χῶρος Θήρ. Κρήτ.

άλωνοδίχαλο τό, Πελοπν. (Μάν.) κ. ἄ.

'Εκ τῶν οὐσ. ἀλώνι καὶ διχάλι.

Τὸ διχαλωτὸν ξύλον, διὰ τοῦ δρόου μετακινοῦν τοὺς ἀλωνιζομένους στάχυς. Συνών. δικράνι, δικράνο, διχάλια.

άλωνοθερίζω Κρήτ.

'Εκ τῶν φ. ἀλωνίζω καὶ θερίζω καθ' ἀπλολ. ἀντὶ ἀλωνιζωθερίζω.

